

Slika: Spletno predavanje podpisane o izzivih v razvoju teritorialnih blagovnih znamk na slovenskem podeželju.

Delavnico so, v okviru dejavnosti Akcijske skupine 6 (naravni in kulturni viri) Strategije Evropske unije za alpsko regijo (EUSALP), organizirali Stalni sekretariat Alpske konvencije, raziskovalno središče EURAC Research in kompetenčno središče Polo Poschiavo. Strokovno vodstvo in moderiranje delavnice je prevzel Diego Rinallo iz izobraževalnega središča za podjetništvo Kedge Business School.

Delavnica je bila dvodnevna. Prvi dan je bil namenjen pregledu političnega konteksta in evropskih programov (evropski zeleni dogovor, skupna kmetijska politika, strategija »od vil do vilic«), ki so bili razviti v podporo trajnostnemu načinu življenja v državah Evropske unije. Drugi dan je bil namenjen razpravam o učinkih teritorialnih blagovnih znamk na razvoj lokalnih skupnosti. Osrednje predavanje drugega dneva o izzivih v razvoju teritorialnih blagovnih znamk na slovenskem podeželju je pripravil Erik Logar (slika), mladi raziskovalec na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU. Po predavanju je bila organizirana okrogla miza z upravniki tovrstnih znamk iz različnih območij Alp.

Erik Logar

Skupna zemljišča v Evropi: Prva izmenjava podatkov, tipologije in pomembnosti (Territories of Commons in Europe: First Exchange on Data, Typologies and Relevance)

Pisa, Italija, 11. 6. 2021

11. junija je v Pisi v Italiji potekal spletni seminar o skupnih zemljiščih v Evropi. Pobuda za dogodek je nastala v okviru neuradne mreže Vseevropskih skupnih zemljišč, ki združuje 67 raziskovalcev iz 35 držav. Cilj mreže je zbrati podatke o trenutnih skupnih zemljiščih v Evropi, na katerih se proizvaja hrana, količina in tip proizvedene hrane ter število v takšno proizvodnjo vključenih ljudi. Po prvih ocenah naj bi bilo v celotni Evropski uniji takšnih zemljišč kar 7–10 %, kar bi morala upoštevati tudi evropska skupna kmetijska politika.

Po uvodni predstavitvi, v kateri je Jose Luis Vivero Pol orisal namen raziskave, je 9 udeležencev predstavilo stanje skupnih zemljišč v devetih evropskih državah (v Albaniji in Črni gori, na Cipru, Hrvaškem,

Irskem, Islandiji in Poljskem ter v Sloveniji in Veliki Britaniji). Sledila je razprava, v kateri so razpravljavci ugotovili, da: 1) je razumevanje skupnih zemljišč in skupnega (angleško *commons*) ohlapno in se od države do države razlikuje ter 2) so podatki o tovrstnih zemljiščih zelo pomanjkljivi. V pripravi sta dva znanstvena prispevka, ki bosta podala prvo oceno stanja skupnih zemljišč po Evropi ter predstavila podobnosti, raznolikosti in tipologijo skupnih zemljišč po posameznih državah.

Več o dogodku si lahko preberete na spletni strani: <https://www.santannapisa.it/it/event/territories-commons-europe-first-exchange-data-typologies-and-relevance>, celoten dogodek pa je bil tudi posnet in si ga lahko ogledate na spletni strani: <https://www.youtube.com/watch?v=MJ9XFPEhb1I>.

Mateja Šmid Hribar

Raziskovalne igralnice na ZRC SAZU

Ljubljana, 5. 7. 2021

Poleti 2021 so bile na Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU) že sedemnajstič organizirane in uspešno izvedene raziskovalne igralnice z naslovom *Igrajmo se znanost*. V preteklih letih se je potrdila domneva, da se želijo otroci skozi igro predvsem sprostiti, medsebojno spoznavati in družiti, vsekakor pa tudi kaj novega videti in naučiti. Zato je bilo tudi letos organiziranih veliko tematsko raznovrstnih igralnic, ki so jih vodili člani posameznih raziskovalnih inštitutov ZRC SAZU, kakor tudi zunanji sodelavci. Že vsa leta doslej jih oblikuje in koordinira Center za predstavitvene dejavnosti ZRC SAZU pod vodstvom Brede Čebulj Sajko. Delavnice, namenjene otrokom starim od 7 do 14 let, so bile razdeljene na različne poljudnoznanstvene vsebine. Potekale so dva tedna. Vsak teden je bil oblikovan za eno skupino, v kateri je sodelovalo do 14 otrok. Sodelujoči inštituti in ostali zunanji izvajalci so organizirali svoj tematski dan. Središče igralniškega dogajanja je bila Prešernova dvorana SAZU, glede na temo in program pa so otroci uporabljali in obiskali še druge prostore ter kraje.

Geografski dan smo vodili Primož Gašperič in Špela Čonč z ZRC SAZU Geografskega inštituta Antona Melika ter študentki Ajda Martinčič in Tanita Fon Tušar. Tematika letošnje geografske igralnice je bila raziskovanje mestnih vodnih zemljišč, ki jih je, glede na potrebe in želje meščanov, ustvaril ali preoblikoval človek v različnih obdobjih razvoja mesta Ljubljana. Igralnico smo zato poimenovali »Pomen voda v mestu«. Zasnovana je bila na terenskem delu in raziskovanju hidroloških pojavov ter njihovih značilnosti na izbranih območjih mesta Ljubljana, kjer so ti pojavi prisotni. Za izvedbo programa smo izbrali naslednje lokacije: ribnik ob Tivolski čolnarni in preoblikovani strugi potokov Glinščice ter Gradaščice.

Po uvodni predstavitvi poteka igralnice, smo se drug drugemu na kratko predstavili, voditelji pa seznanili otroke s potekom geografskega dne. Skupino so sestavljala štiri dekleta in sedem fantov, v starostnem razponu med 7 in 13 let. Iz Prešernove dvorane smo se peš odpravili proti prvi točki, kjer so se mladi geografi morali najprej »najti« oziroma orientirati v prostoru. Pomagali smo si z zemljevidom Slovenije in Ljubljane. Ob tem smo mladim raziskovalcem predstavili kartografske značilnosti prikaza površinskih vodnih pojavov ter drugih kartografskih elementov na zemljevidu. Sledilo je nekaj zanimivosti o pomenu voda ter živalstvu in rastlinstvu v in ob njej. Razdelili smo se v tri delovne skupine. Vsaka od skupin je prejela prazen plakat ter posebno tematsko »vodno« mapo z delom načrta mesta Ljubljane in terenskimi listi.

Prva točka pri ribniku ob Tivolski čolnarni (slika 1) je zanimiv primer »stoječe mestne vode«. Spoznavanje mestnih vod je potekalo s pomočjo vprašanj na vnaprej pripravljenih delovnih listih. Značilnosti vode smo določali tako, da smo izbrali ustrezno dostopno merilno mesto, kjer smo določili globino, barvo in vonj vode, izmerili temperaturo zraka in vode ter s pH lističi določili njeno kislost oziroma bazičnost. Rezultate smo skupaj vpisali v delovni list.